Valiokunnan mietintö LiVM 9/2026 vp─ HE 116/2026 vp

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle Maailman postiliiton yleissopimuksen toisen lisäpöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi postilain 77 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle Maailman postiliiton yleissopimuksen toisen lisäpöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi postilain 77 §:n muuttamisesta (HE 116/ 2026 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:
- viestintäneuvos Kreetta Simola, liikenne- ja viestintäministeriö
- erityisasiantuntija Fanni Thessler, liikenne- ja viestintäministeriö
- asiantuntija Niko Aarnio, Liikenne- ja viestintävirasto
- Chief Compliance Officer Päivi Rokkanen, Posti Group Oyj

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Maailman postiliiton yleissopimuksen toisen lisäpöytäkirjan. Koska sopimusmuutokset sisältävät sekä Euroopan unionin että jäsenvaltioiden toimivaltaan kuuluvia määräyksiä, eduskunnan hyväksyntää haetaan vain siltä osin kuin se kuuluu Suomen toimivaltaan. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi postilakia.

Yleissopimukseen sen toisella lisäpöytäkirjalla tehdyt muutokset koskevat pääasiassa jäsenmaiden nimettyjen operaattoreiden toimintaa. Muutokset ovat luonteeltaan pääosin teknisiä eikä niillä ole erityisiä käytännön vaikutuksia.

Samalla postilain postimaksumerkintärikkomusta koskeva säännös yhdenmukaistettaisiin vastaamaan yleissopimusta poistamalla siitä kansainväliset vastauskupongit.

Lisäpöytäkirja tulee pääosin kansainvälisesti voimaan 1.1.2027. Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Suomen osalta lisäpöytäkirja tulee voimaan, kun Suomen hyväksymiskirja on talletettu Maailman postiliiton kansainvälisen toimiston pääjohtajan huostaan. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan

valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan, kun sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

(1) Valiokunta toteaa tyytyväisyydellä, että asiantuntijakuulemisessa yleissopimuksen muutosta on pidetty tarpeellisena ja oikeansuuntaisena.

(2) Saapuvien pakettilähetysten perille toimittamisessa pakollinen uusi lisäpalvelu edellyttää, että lähettäjän pyynnöstä postiyrityksen on toimitettava todiste siitä, että lähetys on toimitettu vastaanottajalle. Todisteen tarkkaa määritelmää ei ole vielä hyväksytty, mikä luo epävarmuutta palvelun lopullisesta sisällöstä. Saadun selvityksen mukaan mikäli näihin lähetyksiin ei voitaisi käyttää Suomessa käytössä olevia pakettiautomaattiverkostoja, sääntely aiheuttaisi suuria muutoksia lähetysten tuotantoprosessiin ja todennäköisesti merkittäviä kustannuksia. Valiokunta pitää tärkeänä, että vaatimuksista ei aiheudu toimijoille aiheetonta hallinnollista lisätaakkaa eikä kuluttajille kohtuuttomia lisäkustannuksia.

(3) Valiokunnan saaman selvityksen mukaan postilain 77 §:n muutos on tarpeellinen, sillä Maailman postiliiton yleissopimuksen tuotevalikoimasta poistettiin vähäisen käytön vuoksi kansainväliset vastauskupongit.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Liikenne- ja viestintävaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä HE 116/2026 vp tarkoitetun yleissopimuksen toisen lisäpöytäkirjan siltä osin kuin se kuuluu Suomen toimivaltaan.

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 116/2026 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2026 vp

Helsingissä 1.10.2026

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Jouni Ovaska kesk
varapuheenjohtaja Timo Furuholm vas
jäsen Marko Asell sd
jäsen Seppo Eskelinen sd
jäsen Atte Harjanne vihr
jäsen Petri Huru ps
jäsen Marko Kilpi kok
jäsen Mauri Kontu kesk
jäsen Sheikki Laakso ps
jäsen Martin Paasi kok
varajäsen Tere Sammallahti kok
varajäsen Jaana Strandman ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mika Boedeker